

Sävsjö kommun

Rektorn vid Hägneskolan

Beslut för grundskola och grundsärskola

efter tillsyn av Hägneskolan
i Sävsjö kommun

Tillsyn i Hägneskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sävsjö kommun under hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Hägneskolan besöktes av Skolinspektionen den 8 november 2012.

Fakta om skolan

Vid Hägneskolan bedrivs verksamhet i förskoleklass, grundskolans årskurser 1–6 samt grundsärskolans årskurser 1–6. Skolan har 209 elever av vilka 30 går i förskoleklass och 7 i grundsärskolan. Personalen är organiserad i två arbetslag, F–3 samt 4–6. Skolan leds av en rektor. Under perioder genomförs det som kommunen kallar för förberedelseklass vid skolan, för till Sverige nyanlända elever. Dessa ges då grundläggande kunskaper i svenska som andraspråk i den särskilda undervisningsgruppen även om de med en gång har en klassplacering där de så småningom slussas ut för undervisning i lämpliga ämnen.

Av Skolverkets statistik framgår att alla elever inte når målen i de nationella ämnesproven. Skolans egna uppgifter visar dock att det skett en positiv utveckling i resultaten i årskurs 3. År 2011 är det 90 procent av eleverna som når målen på nationella ämnesproven i matematik, jämfört med 70 procent år 2009. I svenska är det 82 procent år 2011 jämfört med 65 procent år 2009 som når målen. Motsvarande positiva utvecklingstrend återfinns inte i årskurs 5. Där varierar resultaten mellan 76 och 96 procent mellan olika år och ämnen. Skolans sammanställning av bedömningar om måluppfyllelsen utifrån skriftliga omdömen i årskurs 5 och 6 visar att det generellt är i ämnena engelska, matematik och svenska som eleverna inte når målen, med några undantag i natur- och samhällsorienterande ämnen.

Helhetsbedömning

Hägneskolan har under de senaste åren förbättrat sina resultat i årskurs 3, men motsvarande förbättring återfinns inte i årskurs 5 och 6. Att det varje år finns elever som inte når målen i alla ämnen innebär att skolan behöver utveckla sitt arbete. Bland annat behöver skolan arbeta aktivt för att elevernas studiero under lektionerna ska förbättras. Skolans arbete med särskilt stöd behöver också utvecklas så att det även inkluderar eleverna i grundsärskolan.

Rektorn tar ansvar för skolans resultat och leder ett systematiskt kvalitetsarbete. Skolan har arbetat aktivt med att implementera den nya skollagen samt läroplanen och arbetet har bland annat resulterat i att de skriftliga individuella utvecklingsplanerna har en tydlig koppling till kursplanerna. Detta gäller dock

inte grundsärskolans inriktning träningsskola, som ytterligare behöver utveckla sina skriftliga individuella utvecklingsplaner.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sävsjö kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 30 april 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Sävsjö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Rektorn och lärarna ska vidta och dokumentera de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna studiero eller för att komma tillrätta med elevers ordningsstörande beteende
- Det ska för varje verksamhet finnas en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp

Motivering

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Varje år ska det dessutom upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs inom ramen för varje verksamhet för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Vid Hägneskolan bedrivs ett aktivt och systematiskt arbete för att förhindra kränkningar och för att skapa trygghet. Skolan har en plan mot kränkande behandling som Skolinspektionen tagit del av. Av planen framkommer dock inte vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras för grundsärskolan. Ej heller framgår någon redogörelse för om förra årets insatser givit önskad effekt eller inte. Enligt rektorn håller skolan på att förändra sitt arbete. De metoder som skolan tidigare har använt sig av, tex Farstametoder, kommer skolan inte längre att använda sig av. Enligt rektorn behöver skolan bestämma sig för vilka insatser som är lyckosamma och vilka som inte är det. Detta för att bättre arbeta med de metoder som ger effekt.

Tillsynen visar att skolan inte i lika hög utsträckning gjort ansträngningar för att tillförsäkra sig om att skolmiljön präglas av studiero. Av de enkäter som Skolinspektionen genomfört för elever, vårdnadshavare och personal vårterminen 2012 framkommer att framför allt elever och vårdnadshavare, men även lärarna har synpunkter på att det emellanåt förekommer att elever uppträder ordningsstörande och att studieron under lektionerna därför brister. Eleverna och vårdnadshavarna upplever dessutom att det inte är alla lärare som uppmärksammar detta eller som vidtar åtgärder för att skapa lugn i klasserna. Rektorn bekräftar denna bild och menar att personalen för diskussioner om hur studieron i klassrummen kan förbättras, men att diskussionerna inte varit så pass konkreta att de resulterat i några förändrade metoder eller andra insatser.

Mot bakgrund av ovanstående behöver skolan förbättra sitt arbete med att tillförsäkra trygghet och studiero så att den omfattar alla verksamheter inom skolan och så att studieron på skolan ökar.

Författning

5 kap. 3, 6 §§ skollagen

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Läroplan för grundsärskolan, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Särskilt stöd

Bedömning

Sävsjö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska rektorn se till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering

Av skollagen framgår att det ska anmälas till rektorn om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, eller om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. I de fall utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd och ett åtgärdsprogram ska utarbetas och beslutas av rektorn. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Vidare framgår att eleven ska ges särskilt stöd på det sätt och i den

omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Vid Hägneskolan visar tillsynen att grundsärskolan inte följer den struktur i sitt stödarbete som stadgas i författningarna. Även om de rutiner för särskilt stöd som gäller i grundskolan även gäller för grundsärskolan saknar lärarna i grundsärskolan en vana att tänka utifrån att de ska anmäla till rektorn om de befärar att en elev inte kommer att nå kunskapskraven. Lärarna jobbar dock, enligt rektorn, ständigt med att utforma undervisningen utifrån elevernas behov. Att skolan inte arbetar systematiskt enligt skollagen i grundsärskolan tar sig dock uttryck i att det sällan upprättas åtgärdsprogram för eleverna i grundsärskolan. Detta riskerar leda till att eleverna inte får sina stödbehov tillgodosedda.

Rektorn måste därför säkerställa att skolan arbetar utifrån skollagens krav med särskilt stöd så att åtgärdsprogram som uppfyller lagens krav även inom grundsärskolan upprättas för de elever som behöver det.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Sävsjö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Lärarna i grundsärskolans inriktning träningsskola ska regelbundet utvärdera elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån läroplanens krav.

Motivering

Av läroplanen för grundsärskolan framgår att läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling.

Vid Hägneskolan har lärarna i grundsärskolan enligt rektorn delvis deltagit i samma kompetensutveckling som grundskolans lärare och förändrat kunskapsuppföljningen i enlighet med nya läroplanen. Då grundsärskolan inom kommunen inte har särskilt många elever och det dessutom är ännu färre inom inriktningen träningsskolan, menar rektorn att det är svårt att genomföra de specifika kompetensutvecklingsinsatser för personalen som arbetar med dessa elever som skulle behövas. I de exempel på skriftliga individuella utvecklingsplaner för elever inom inriktningen träningsskolan som Skolinspektionen tagit del av görs omdömen som kan kopplas till kunskapskraven. Fokus tenderar dock att mer hamna på vad eleven har gjort på en detaljerad nivå, snarare än på

vilken förmåga eleven har utvecklat eller är i behov av att utveckla. Rektorn berättar att undervisningen innehåller så mycket mer än det som återfinns i utvecklingsplanen, och att lärarna gör dessa konkreta beskrivningar i syfte att kunna registrera mätbara utvecklingsområden. Rektorn menar dock att skolan kommer att fortsätta arbeta för att bättre kunna följa upp elevens utveckling av de förmågor som kursplanerna för de olika ämnesområdena beskriver.

Grundsärskolan behöver utveckla sitt arbete så att den uppföljning läraren gör av elevens kunskapsutveckling utgår ifrån läroplanens krav.

Författning

10 kap 13 § skollagen

Läroplan för grundsärskolan, 2.7

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Viveka Berglund.

På Skolinspektionens vägnar

Maria Kärrman
Enhetschef

Helena Olivestam Torold
Undervisningsråd/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).